

**Sundheds- og Omsorgsudvalget**  
Center for Politik og Ledelse  
Rådhuset  
1599 København V

Odense, den 8. juli 2008

**Vedr. Ansøgning om midler til opbygning af et Condomeriet/Infotek i Københavns Centrum**

Center for Sex og Sundhed søger hermed midler til åbning af Condomeriet/Infoteket – specialbutik for kondomer og rådgivning om seksuel sundhed i den indre by i København.

Center for Sex og Sundhed søger om dækning af etablering på 174.000 kr. og drift for år 2008 på 195.000 kr., for 2009 på 289.000 kr. og for 2010 forventes driftsudgifterne at blive på 189.000 kr. Evaluering kan evt. udføres af studerende ved Institut for Folkesundhed ved Københavns Universitet. Andre af Centrets aktiviteter er evalueret og kan læses på [sexogsundhed.dk](http://sexogsundhed.dk).

Formålet er at udvikle den seksuelle sundhed blandt borgere i Københavns kommune, med hovedvægt på ungegruppen.

Med venlig hilsen



Suzanne Bjerregaard  
Leder

Vedlagt: projektbeskrivelse, nyhedsbrev, visitkort og SMS-folder

**Center for Sex & Sundhed**  
Jernbanegade 16  
Postbox 1188  
DK-5000 Odense C

63 14 28 14 / tlf  
65 91 17 55 / fax  
[info@sexogsundhed.dk](mailto:info@sexogsundhed.dk)  
[www.sexogsundhed.dk](http://www.sexogsundhed.dk)



## Projektbeskrivelse

De seneste tal for unges risikoadfærd understreger et behov for større opmærksomhed på unges valg i forhold til deres sundhed og flere undersøgelser viser, at én risikoadfærd bringer flere med sig. Børn, der begynder at ryge tidligt, har deres alkoholdebut tidligere end andre og har en tendens til at prøve forskellige andre rusmidler tidligere og hyppigere. Samtidig kan vi se, at der fortsat er stigninger i antallet af seks sygdomme og antallet af hiv-smittede i Danmark har aldrig været større end nu, (jf. bilag 1).

Center for Sex og Sundhed har gennem de sidste 22 år været Fyns Amts center for fremme af seksuel sundhed og forebyggelse af seksuelt overførbare sygdomme, hiv/aids og uønsket graviditet. Center for sex og Sundhed støttes nu økonomisk af bl.a. Ministeriet for Sundhed og Forebyggelse.

Center for Sex og Sundhed har 9 ansatte og 35 frivillige fordelt på 6 temagrupper der yder rådgivnings- og informationsarbejde svarende til omkring 6 fuldtidsansatte. Centret udfører forebyggende aktiviteter svarende til minimum 14 fuldtidsansatte.

Centret ledes af en bestyrelse. Bestyrelsesformand er Stina Willumsen (F) formand for Sundhedsudvalget i Odense kommune. Centerleder er cand.rer.soc. Suzanne Bjerregaard. Udgangspunktet for Center for Sex og Sundheds indsats er et bredt udbud af sundhedspædagogiske aktiviteter samt undervisning, netværk og samarbejde med professionelle eller frivillige, der arbejder med sex og sundhed. Fordomsfrihed, anonymitet og menneskeligt ligeværd er grundværdier i organisationen. Yderligere oplysninger om Centrets aktiviteter findes i vedlagte præsentationsfolder.

Center for Sex og Sundhed tilbyder supplerende seksualundervisning i 7. til 10. klasse efter ung til yngre metoden. Vi tilbyder også kurser i seksualundervisning for lærere og sundhedspersonale, samt forældre/unge-dialoger om alkohol og festkultur for 7. klasserne. Desuden sælger vi kondomer til uddeling, samt rådgiver hiv-smittede og pårørende.

Center for Sex og Sundhed har i 2007 bl.a. haft følgende aktiviteter:

- Undervist 5000 unge i 7. til 9. Klasse efter ung til yngre metoden
- Undervist 5000 i ungdomsuddannelserne med oplæg og ung til yngre dialog i Region Syddanmark
- Ydet støtte og praktisk hjælp til 70 hiv-smittede og pårørende på Fyn
- Rådgivet 931 personer om hiv og smitterisiko pr. telefon
- Rådgivet 1921 personer om andre seksuelle spørgsmål
- Svaret på 11.639 spørgsmål på SMS
- Haft 240.000 unikke besøgende på hjemmesiden [www.sexogsundhed.dk](http://www.sexogsundhed.dk)
- Uddelt 20.000 kondomer i bøsse miljøet på Fyn
- Solgt kondomer for 1 mil. kr. via Condomeriet, netsalg på hjemmesiden og salg til kommuner og sundhedscentre i hele landet
- Solgt 800 undervisningsbøger om seksualundervisnings metoder
- Uddelt 25.000 foldere om kærlighed og sex til unge
- Undervist 128 personer med anden etnisk baggrund i seksualitet og prævention



### **Oprettelse af Condomeri i København K:**

Center for Sex og Sundhed tilbyder at etablere et Condomeri – kondombutik samt oplysning og rådgivning om sikker sex og prævention i København K. Vi har kontakt med flere butikker i den indre by.

Center for Sex og Sundhed har 22 års erfaring med at drive Condomeriet i Odense og centret har overført konceptet til både Århus og Randers kommune, desuden sælger Centret kondomer til kommuner og sundhedscentre i hele landet.

Condomeriet i Odense har salg af over 100 forskellige kondomer. Butikken er selvfinansierende med en omsætning på ca. 350.000 kr. pr. år. Derudover er der netsalg og engrossalg via hjemmesiden [sexogsundhed.dk](http://sexogsundhed.dk) på 700.000 kr. årligt.

Centret vil overføre nedenstående koncept til København, men med justeringer i forhold til de regionale forskelle.

### **Konceptet:**

Condomeriet er indrettet som en stilfuld butik der kun sælger kondomer enkeltvis. Butikken har en markant adskillelse fra sexbutikker. Der sættes på en ungdomsbutik med en hyggelig og uhøjtidelig atmosfære. Der er et sted hvor også helt unge under den seksuelle lavalder kan komme. Udgangspunktet er humor, anonymitet og fordomsfrihed. Butikken appellerer til unge, da kondomerne ligger i slikboks og kan vælges enkeltvis. På den måde kan de unge finde netop deres favoritter. Kondomerne sælges billigt og Condomeriet udbyder kondomer fra 1. kr. stk. og til specielle kampagner deles der gratis kondomer ud.

Udgangspunktet for Condomeriet er at sex er dejligt og sjovt og en vigtig del af livet, som vi skal nyde og passe godt på. Det er vigtigt at kende egne grænser og ikke lade sig presse til sex. Ofte tror unge at jævnaldrende har deres seksuelle debut tidligt og har brug for at få aflivet mange myter om sex. Faktum er, at den seksuelle lavalder stadig er 16 år og har været det i de sidste 20 år.

Aktiviteterne i Condomeriet styres og udføres af frivillige hjælpere, primært studerende ved de videregående studier. En fastansat er tilknyttet som koordinator/supervisor for de frivillige samt til indkøb og administration. Alle uddannes grundigt af professionelle og har en stor viden om kondomer, seks sygdomme, prævention, uønskede graviditeter samt andre seksuelle spørgsmål.

I tilknytning til Condomeriet opbygges et "Infotek" – et sexbibliotek med fokus på information og oplysning om seksuelle spørgsmål, prævention og sikker sex. Der findes også oplysning om alkohol og rusmidler idet flere undersøgelser bekræfter at blandt unge med alkoholdebut før 13 år fortryder 28% et samleje – blandt unge med senere alkoholdebut er andelen 6%. Der kan søges information på computere, blade og bøger. Desuden tilbydes personlig rådgivning om seksuelle spørgsmål på en afslappet måde samt anonym SMS-rådgivning og telefonrådgivning dagligt fra 9 til 22 og i weekenden fra 16 til 22 samt på e-mail: [info@sexogsundhed.dk](mailto:info@sexogsundhed.dk). Unge kan både komme alene, i gruppe eller med deres klasse eller klub. (jf. vedlagte SMS-folder og visitkort for Condomeriet og rådgivningen i Odense.

### **Mål:**

- At bevidstgøre unge om egen indflydelse på risikominimering
- At øge ansvarligheden over for de unge selv og andre i seksuel henseende
- At fremme en udvidet opfattelse af begrebet seksualitet og seksuel adfærd
- At styrke en adfærdspåvirkning og dermed forebygge seksuelt overførte sygdomme og uønskede graviditeter

**Metode:**

- at komme i dialog med seksuelle debutanter
- At give kvalitetsrådgivning i kondombrug og sikker sex.
- At tilbyde rådgivning og information om sikker sex, seksygdomme og rusmidler.
- At tilbyde sexbiblioteket/eksplementarium hvor skoleelever og studerende kan søge viden om seksualitet, prævention og sexoverførte sygdomme.
- Fordomsfrihed, anonymitet og menneskeligt ligeværd er grundværdier i Condomeriet og alle frivillige og ansatte uddannes efter disse grundprincipper.

**Målgruppe:**

- Det er hovedsagelig unge ml. 13 og 30. I gennemsnit forventes det første år kontakt til ca. 30.000 personer årligt.

**Tidsplan:**

Condomeriet tænkes at åbne d. 4. september 2008 og kan derved være en del af den landsdækkende kondomkampagne støttet af Sundhedsstyrelsen der lanceres i uge 39 og uge 40 samt World Contraception Day d. 26. september 2008.

**Åbningstid:**

Hverdage 12 til 18, lørdag 10 til 16. Desuden forventes Condomeriet løbende at åbne og frivillige laver happenings ved kulturelle arrangementer i den indre by.

Butikken drives af en fast ansat fra Center for Sex og Sundhed. Desuden ansættes deltidsrådgivere, projektmager samt 10-15 frivillige hjælpere.

**Markedsføringsplan:**

Tilbuddet markedsføres via brev og materiale til de enkelte skoler og uddannelsesinstitutioner. Desuden udsendes materiale via presse og annoncer i daglig aviser og via internettet samt via "Gocards" på cafeer og ungdomssteder i København.

**Der evalueres efter følgende succeskriterier:**

- Åbningstider hverdage ml. 12 og 18 lørdage ml. 10 og 16 samt kontakt og feedback ved kulturarrangementer i City
- Registrering af kundetyper og antal: minimum 100 besøgende dagligt
- Tilfredshed i brugergruppen, spørgeskemaer uddeles
- 10.000 sms'er, 100 personlige rådgivninger og 3000 telefonrådgivninger, 100 besøg fra skoleklasser om året
- Budget overholdelse samt registrering af salg/lager/rådgivninger

**Budget:****Etableringsomk.**

Reoler	20.000
Dankortautomat	6.000
Kasseapp.	3.000
Udsmykning, skilte osv.	20.000
Kondombokse	15.000
Depositum	60.000
Markedsføring	50.000
<b>I alt</b>	<b>174.000</b>

**Budget:**

<b>Udgifter:</b>	<b>Pr. mdr.</b>	<b>2008 5 mdr.</b>	<b>2009 12. mdr.</b>	<b>2010 12. mdr.</b>
Husleje + el/varme	12.000	60.000	144.000	144.000
Løn 1 fuldtid + deltid	25.000	125.000	300.000	300.000
Drift/kontorhold	5.000	25.000	60.000	60.000
Markedsføring		60.000	60.000	60.000
<b>Udgifter i alt</b>	<b>42.000</b>	<b>270.000</b>	<b>564.000</b>	<b>564.000</b>
<b>Indtægter:</b>				
Varesalg		150.000	550.000	750.000
Dækningsgrad	50%	75.000	275.000	375.000
Resultat (dækningsgrad - udgifter)		- 195.000	- 289.000	- 189.000

Center for Sex og Sundhed søger om dækning af etablering på 174.000 kr. og drift for år 2008 på 195.000 kr., for 2009 på 289.000 kr. og for 2010 forventes driftsudgifterne at blive på 189.000 kr. I 2010 foreslås ordningen evalueret evt. ved studerende ved Institut for Folkesundhed ved Københavns Universitet.

Andre af Centrets aktiviteter er evalueret og kan læses på [sexogsundhed.dk](http://sexogsundhed.dk).

## Bilag 1

### De usexede facts<sup>1</sup>:

- hver fjerde ung har haft en sexsygdom, inden de fylder 25 år
- 70% af de unge, som hyppigt har samleje, men ingen fast partner, bruger ikke kondom
- 40% af unge har oplevet at kondomet "springer" sandsynligvis pga. mangelfuld viden om den praktiske håndtering af prævention
- 20% af unge på 14 år har haft samleje
- over halvdelen af alle 12-årige har haft deres alkoholdebut
- mange unge tror, at deres jævnaldrende drikker væsentlig mere end faktisk er
- blandt unge med alkoholdebut før 13 år fortryder 28% et samleje – blandt unge med senere alkoholdebut er andelen 6%
- en risikoadfærd "trækker" andre med sig: unge, der begynder at ryge tidligt, har tidligere alkoholdebut og har tendens til at prøve andre rusmidler tidligere og hyppigere.
- næsten halvdelen af de 20-24-årige mænd beskytter sig ikke konsekvent, når de har sex med en ny partner. Det samme gælder for omkring en tredjedel af kvinderne i samme alder.

### Konsekvenser af usikker sex<sup>2</sup>:

- Klamydia: ca. 24.000 nysmittede pr. år i Danmark
- Kondylomer/kønsvorter: ca. 17.000 nysmittede pr. år i Danmark
- Gonoré: ca. 400 nysmittede pr. år i Danmark
- Syfilis: ca. 75 nysmittede pr. år i Danmark
- Hiv/aids: ca. 250 nysmittede pr. år i Danmark
- Herpes: ca. 20% af de seksuelt aktive er smittede
- Uønskede graviditeter: ca. 15.000 pr. år

I Danmark konstateres hvert år ca. 250 nye hiv-smittede. I alt lever ca. 5000 mennesker med Hiv/Aids i Danmark, har af bor ca. 200 på Fyn, og 300 i resten af region Syddanmark.. På trods af den medicinske udvikling, er der fortsat mange bivirkninger ved behandlingen og den kan ikke helbrede hiv-patienterne. Desuden er stigma og diskrimination fortsat et stort problem for hiv-smittede.

### Risikofaktor for usikker sex i Danmark<sup>3</sup>:

- Hvert år dør 300 danskere på grund af usikker sex. Det svarer til 0,5 % af alle dødsfald. Det fleste er kvinder, der dør af livmoderhalskræft som følge af HPV-virus (kønsvorter). Dødsårsagen hos mænd er oftest hiv/aids.
- Usikker sex er årsag til et tab i danskernes middellevetid på to uger for mænd og 1½ måned for kvinder.
- Mænd, der dør på grund af usikker sex, mister mere end 30 års levetid, mens kvinder, der dør, mister mere end 20 års levetid.
- Hvert år er usikker sex relateret til 10.000 hospitalsindlæggelser og knap 50.000 ambulante besøg.
- Hvert år er ca. 50 tildelinger af førtidspension relateret til usikker sex.
- Usikker sex medfører et årligt merforbrug i sundhedsvæsenet på 257 mio. kr. og er årsag til et årligt produktionstab på 576 mio. kr.

<sup>1</sup> Kilder: Sundhedsstyrelsens undersøgelse om befolkningens holdninger, viden og adfærd til seksualitet, sexsygdomme og hiv, udført af Gallup i foråret 2004, Ringstedprojektet, Børnerådets undersøgelse 2003

<sup>2</sup> Statens Serum Institut, Abortnet

<sup>3</sup> "Risikofaktorer og folkesundhed i Danmark", som Statens Institut for Folkesundhed har udarbejdet for Sundhedsstyrelsen i samarbejde med og finansieret af Center for Forebyggelse. <http://www.si-folkesundhed.dk/upload/risikofaktorer.pdf>  
[http://www.sst.dk/publ/Publ2006/CFF/Risikofaktorer/Folkesundhed\\_risikofaktorer.pdf](http://www.sst.dk/publ/Publ2006/CFF/Risikofaktorer/Folkesundhed_risikofaktorer.pdf)

